

да би уредбе, које су у новије доба на пољу школства створене до ексактности извести могли. Закони и наредбе сами по себи су тек мртав комад хартије, само су празни сасуди, код којих свакад зависи од тога, каквом ћемо их *садржином* испунити и у каквом ћемо их *духу* извађати. Тај дух сам ја хтео овде обележити, то је дух поштене тежње к напретку и то к здравом напретку *педагошке промишљености* и моралног делања, дух хришћанског зајта и српске *снаге* и *верности*! Нека би овај дух свагда у нашим школама и у нашим срцима обитавао и доносио благословеног плода у држави и цркви, у школи и породици, у срцу и у дому!

(По К. Кеџу.)

В. Красић.

П Р И Р О Д Н Е   Н А У К Е.

Уплив непрекидне сунчане светлости на биље.

Лето у Скандинавији је кратко, али док лето траје нема тамо ноћи, те су за то доба и тамошње биљке изложене непрекидном утицају сунчане светлости. Уплив тог непрекидног добијања светлости изучавао је *Шибелер* на биљкама, које проишаде од страног семења. Покушаји прављени су са пшеницом озимицом из Бесарабије и Охија и у оба случаја нађено је, да је првобитна боја семења постајала сваком годином обилнија и тавнија, док није најпосле добило са свим изглед норвешке пшенице. То исто посматрано је и на кукурузу, грашку и пасуљу, целеру, першуну и другом поврћу. У ни једном случају није *Шибелер* нашао, да је која импортована биљка, која се могла гајити у Норвешкој, изгубила што у интензивности боје, а за много обично баштенско цвеће из средње Европе може се баш рећи, да је после аклиматизације у Норвешкој постало веће и добило богатију боју. Ти промењени услови манифестују се у толико јасније, што више идемо на север.

Али није само боја, на коју упливише непрекидна сунчана светлост скандинавског лета, него је и арома свију пољских и култивованих плодова, који се могу гајити у северним пределима, много јача него у истих плодова, кад су расли у јужнијим пределима. То се најбоље примећава на јагодама и трешњама. У норвешкој фењи много је више изхланива уља него у средњоевропској. Овај сувишак ароме код северних биљака и плодова иде упоредо са мањом количином сласти. Шљиве и крушке у Христијанији, ма да су велике, лепе боје и обилне